

Historische Schatten in Maartensdijkse Huiskamers..

Het klinkt wellicht overdreven, maar soms vind je ze zomaar. Op een speurtocht naar gebeurtenissen en situaties uit de rijke geschiedenis van onze gemeente. Je hebt natuurlijk al uitvoerig gegrast in de officiële archieven in ons eigen gemeentehuis en bij de provinciale en rijksarchieven. Maar je mist nog die stille getuigen van het Maartensdijkse verleden, die zo'n gebeurtenis of situatie kleur geven. Een oude foto van een boerderij of een molen, een plaatje van mensen in oude klederdracht of van een allang niet meer bestaande vereniging uit een van onze Maartensdijkse dorpen. Of, wanneer je iets wilt schrijven over de oorlogsjaren in onze gemeente, zo'n zeldzaam dagboek over die periode bijgehouden door een van de bewoners. Met een weergave van gebeurtenissen van lang geleden, die opeens weer actueel geworden zijn. Zoals, ter voorbereiding van de Open Monumenten Dag dit jaar, de dagelijkse rapportage van Mevrouw Schuurman uit Westbroek over de restauratie van de molen de Kraai in 1958. Dergelijke geschriften en oud beeldmateriaal (foto's en films), maar ook krantenknipsels en oude gebruiksvorwerpen, vormen de even zovele schatten uit de geschiedenis van Maartensdijk. En je vindt ze, met een beetje geluk, zomaar in de Maartensdijkse huiskamers. (Soms ook op zolders en zelfs in garages.)

De Werkgroep Inventarisatie

Bovengenoemde ontdekkingen werden als regel gedaan door 'geschiedschrijvers' die met enige regelmaat of zo nu en dan een artikel schreven voor dit tijdschrift of voor lokale kranten. Als een foto of document in het artikel verscheen, werd daarbij als regel de eigenaar vermeld en was de 'vindplaats' dus bekend. Vaak kwam het daarbij voor dat bij dezelfde eigenaar nog ander interessant materiaal werd aangetroffen. Bij sommigen zelfs hele collecties van oude Ansichtkaarten en foto's tot lang geleden gebruikte gereedschappen. Dit alles leidde tot de vraag of het mogelijk was van deze verzamelingen een overzicht te verkrijgen en verder tot de veronderstelling dat er moge-

lijk in Maartensdijk nog meer mensen in het bezit zouden kunnen zijn van kleinere of grote collecties historisch materiaal.

Om deze vraag te beantwoorden is in de loop van dit jaar door de Historische Vereniging Maartensdijk een Werkgroep Inventarisatie ingesteld met wat genoemd werd een speurtocht naar historische documenten en oud beeldmateriaal (foto's, films) over onze gemeente. Doel ervan was niet alleen om een overzicht te krijgen van interessante gegevens, die momenteel in het bezit zijn van particuliere personen, maar ook in handen van verenigingen en instellingen in onze gemeente. Dit laatste omdat de geschiedenis van deze verenigingen vanzelfsprekend deel uitmaakt van de rijke historie van Maartensdijk en hun archieven, net als de verzamelingen van particulieren, een belangrijke bron van informatie vormen.

In de eerste maanden van dit jaar is in bijna alle kranten die in Maartensdijk verschijnen aandacht besteed aan de speurtocht onder inwoners van onze gemeente. Het aantal reacties was weliswaar klein, maar de kwaliteit ervan verrassend. Met name van enkele oudMaartensdijkers, die ons op de hoogte brachten van hun bezit aan oude foto's, oude krantenknipsels en zelfs heel oud filmmateriaal (over de festiviteiten in Westbroek ter gelegenheid van de kroning van onze toenmalige Koningin Juliana in 1948 en destijds vervaardigd door de zoon van de laatste gemeentesecretaris van Westbroek, de heer Van Vliet).

Personen en verenigingen

In de komende periode hoopt de Werkgroep Inventarisatie de contacten met deze en andere verzamelaars en bezitters van historisch materiaal verder uit te breiden. Suggesties of tips van leden van de Historische Vereniging en lezers van St. Maarten worden op hoge prijs gesteld!

In mei van dit jaar werd aan niet minder dan 130 verenigingen en instellingen een enquête gestuurd, met het verzoek een aantal vragen te beantwoorden over eigen geschiedenis. Hoewel dit verzoek nogal laat

in het (verenigings-) seizoen werd gedaan, ontvingen wij begin september reeds 43 ingevulde vragenlijsten retour. Plus een schat aan gegevens over o.m. de data van oprichting, namen van mensen die bij de oprichting van de vereniging of instelling betrokken waren, gegevens over oude en nieuwe verenigingsbladen, krantenknipsels etc. etc. Tot de oudste instellingen in onze gemeente behoren ongetwijfeld de Hervormde Kerkgemeenschappen. Zo verkregen wij een aantal, uiteraard nog summiere, gegevens over de Hervormde Kerk van Westbroek, gesticht omstreeks 1577 en de Hervormde Gemeente Blauwkapel/Groenekan, oorspronkelijk uit ongeveer het jaar 1600! Beide Kerken bezitten eeuwenoude archieven met voor de kerkelijke en algemene geschiedenis van onze gemeente waarschijnlijk belangrijk materiaal. Deze archieven zijn in principe niet openbaar, maar voor bijzondere onderwerpen en met toestemming van de kerkvoogdijen wel te raadplegen. De Werkgroep Inventarisatie hoopt daarover in de komende periode overleg te hebben en zo mogelijk afspraken te maken.

De toekomstplannen

Nu voor de meeste verenigingen en instellingen het nieuwe winterseizoen is aangebroken, zullen we de organisaties, die tot dusver geen gegevens stuurden, verzoeken ons alsnog van dienst te willen zijn. De vastlegging van hun geschiedenis is niet alleen belangrijk voor de historie van Maartensdijk als geheel, maar ook voor het ont-

staan en de ontwikkeling van de organisaties zelf. Al was het maar ter voorbereiding van een komend jubileum en een daarbij horende feestelijke herdenkingsuitgave.

Alle bovengenoemde activiteiten vormen overigens nog maar een deel van de tamelijk ambitieuze plannen van de Werkgroep Inventarisatie. Want het inventariseren is slechts een eerste stap op weg naar een rijkere en meer overzichtelijke documentatie van historische bronnen, die binnen onze gemeente en in de Maartensdijkse huiskamers voorhanden zijn. Bij al die activiteiten en plannen kunnen wij best nog wat hulp en bijstand gebruiken! U kunt zich daarvoor opgeven bij de leden of kontaktpersonen van de werkgroep.

Kontaktpersonen van de werkgroep:

Koos Kolenbrander, Maartensdijk,
tel. 0346-211675
Wim Verwer, Maartensdijk,
tel. 0346-211920
Louis van den Brink, Groenekan,
tel. 0346-212716
Henk Veenstra, Hollandsche Rading,
tel. 035-577138
Leen de Raadt, Westbroek,
0346-281469

Leen de Raadt

Muziekvereniging "Vriendenkring" op concours in 1928
Limmen.
Foto: van Wout van Winsen.